Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2023/2820

18.12.2023

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2023/2820,

15. detsember 2023,

milles käsitletakse erakorralise rahalise toetuse andmist loodusõnnetustest mõjutatud põllumajandussektoritele Kreekas ja Sloveenias

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, ([1]) eriti selle artikli 221 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2023/1465 ([2]) nähti ette erakorraline rahaline toetus mitmele liikmesriigile, sealhulgas Kreekale ja Sloveeniale, põllumajandussektorite jaoks, mida mõjutavad põllumajandustootjate majandusliku elujõulisusega seotud konkreetsed probleemid, sealhulgas teatavad ebasoodsad ilmastikuolud. Pärast kõnealuse rakendusmääruse jõustumist on Kreekas ja Sloveenias leidnud aset uued erakorralised loodusõnnetused, mis mõjutavad põllumajandustootjate majanduslikku elujõulisust.

(2) 2023. aasta augustis ja septembris mõjutasid Kreeka teatavaid osi enneolematu ulatusega metsa- ja maastikupõlengud ning seejärel üleujutused, mis on rängalt mõjutanud asjaomaste piirkondade põllumajandusmaad.

(3) 3.–4. augustil 2023 registreeriti Sloveenias erakorraliselt suur sademete hulk ja esinesid paduvihmad, mille tagajärjel tekkisid maalihked ja üleujutused, mis on avaldanud negatiivset mõju märkimisväärsele osale selle liikmesriigi põllumajandusmaast.

(4) Ehkki märgid näitavad, et sarnased ilmastikuolud on osa üldisest arengusuundumusest, mille puhul kliimamuutustest tingitud oht põllumajandusele üha suureneb, on need ilmastikuolud Kreekas ja Sloveenias olnud erakordselt intensiivsed.

(5) Nende ilmastikuolude tekitatud märkimisväärne kahju põllumajandustootjatele ning sellest tulenev asjaomaste põllumajandustootjate saamata jäänud tulu Kreekas ja Sloveenia ohustavad põllumajandusettevõtete majanduslikku elujõulisust.

(6) Rakendusmääruse (EL) 2023/1465 kohaselt said Kreeka ja Sloveenia toetust konkreetsete probleemide poolt põllumajandustootjatele avalduva mõju leevendamiseks. See toetus ei ole siiski piisav, võttes arvesse 2023. aasta suvel esinenud erakorraliste ilmastikuolude tõttu tootjatele tekitatud kahju ulatust ja tõsidust. Seetõttu tuleks vastu võtta uus erakorraline meede, et aidata lahendada nimetatud ilmastikuoludest tulenevaid konkreetseid probleeme.

([1]) ELT L 347, 20.12.2013, lk 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.
([2]) Komisjoni 14. juuli 2023. aasta rakendusmäärus (EL) 2023/1465, milles käsitletakse erakorralise rahalise toetuse andmist põllumajandussektoritele, mida mõjutavad põllumajandustootjate majandusliku elujõulisusega seotud konkreetsed probleemid (ELT L 180, 17.7.2023, lk 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1465/oj).

(7) Nimetatud raskused kujutavad endast määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 221 tähenduses konkreetset probleemi, mida ei ole lihtne lahendada kõnealuse määruse artiklite 219 või 220 kohaselt võetavate meetmetega. Olukord ei ole otseselt seotud kindlaks tehtud kordumatu turuhäirega või selle tekkimise ohuga. Samuti ei ole see seotud meetmetega, millega võideldakse loomahaiguste leviku vastu või tarbijate usalduse kaotuse vastu inimeste, loomade või taimede terviseriskide tõttu.

(8) Tuleks kindlaks määrata Kreekale ja Sloveeniale eraldatav summa vastavalt Kreeka ja Sloveenia osakaalule liidu põllumajandussektoris, võttes aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115 ([3]) V lisas sätestatud otsetoetuste netoülemmäärad ning hiljutiste sündmuste mõju neis liikmesriikides.

(9) Kreeka ja Sloveenia peaksid jagama toetust kõige tõhusamate kanalite kaudu objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel, võttes arvesse asjaomaseid põllumajandustootjaid tabanud probleemide ja majandusliku kahju ulatust. Nad peaksid tagama, et põllumajandustootjad on lõplikud abisaajad, ning vältima turu- või konkurentsimoonutusi.

(10) Kuna Kreekale ja Sloveeniale eraldatava summaga hüvitatakse ainult osa mõjutatud piirkondade põllumajandustootjate kantud tegelikust kahjust, tuleks liikmesriikidel lubada anda kõnealustele tootjatele täiendavat riiklikku toetust käesolevas määruses sätestatud tingimustel ja tähtaja jooksul.

(11) Selleks et Kreeka ja Sloveenia saaksid kasutada põllumajandustootjate raskustega toimetulekuks mõeldud toetust vastavalt vajadusele, peaks neil olema lubatud kumuleerida kõnealune toetus muude Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist rahastatavate toetustega.

(12) Selleks et vältida ülemäärast hüvitamist, peaksid Kreeka ja Sloveenia võtma arvesse toetust, mida antakse muude riiklike või liidu toetusvahendite või erakavade alusel selleks, et reageerida asjaomasele majanduskahjule.

(13) Eelarvelistel põhjustel peaks liit rahastama Kreeka ja Sloveenia kulusid selle erakorralise meetme alusel ainult juhul, kui sellised kulud on kantud teatavaks rahastamiskõlblikkuse tähtajaks. Kõnealuse erakorralise meetme alusel antav toetus tuleks välja maksta 31. maiks 2024.

(14) Kreeka ja Sloveenia peaksid edastama komisjonile üksikasjaliku teabe käesoleva määruse rakendamise kohta, et liit saaks jälgida käesoleva määrusega kehtestatud meetme tõhusust.

(15) Et anda põllumajandustootjatele toetust võimalikult ruttu, peaks Kreekal ja Sloveenial olema võimalus rakendada käesolevat määrust võimalikult kiiresti. Seepärast peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

(16) Käesoleva määrusega ette nähtud meede on kooskõlas põllumajandusturgude ühise korralduse komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Kreekale tehakse kättesaadavaks liidu toetus kogusummas 43 082 500 eurot ja Sloveeniale tehakse kättesaadavaks liidu toetus kogusummas 8 585 500 eurot, et anda käesolevas määruses sätestatud tingimustel põllumajandustootjatele erakorralist toetust.

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

2. Kreeka ja Sloveenia kasutavad lõikes 1 osutatud summasid meetmeteks, mille eesmärk on hüvitada enim mõjutatud põllumajandustootjatele majanduslik kahju, mis mõjutab nende elujõulisust.

3. Meetmed võetakse, lähtudes objektiivsetest ja mittediskrimineerivatest kriteeriumidest, milles võetakse arvesse kannatada saanud põllumajandustootjate majanduslikku kahju ja millega tagatakse, et sellest tulenevad maksed ei põhjusta turu- ega konkurentsimoonutusi.

4. Kreeka ja Sloveenia tagavad, et kui liidu toetust ei anta otse põllumajandustootjatele, jõuab liidu toetusest tulenev majanduslik kasu täies ulatuses nendeni.

5. Lõikes 1 osutatud Kreeka ja Sloveenia kulud seoses lõikes 2 osutatud meetmete maksetega on liidu toetuse tingimustele vastavad üksnes siis, kui need maksed tehakse hiljemalt 31. maiks 2024.

6. Käesoleva määruse kohaseid meetmeid võib kumuleerida Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist rahastatava muu toetusega.

7. Kreeka ja Sloveenia võivad anda täiendavat riiklikku toetust lõike 2 kohaselt võetud meetmete jaoks kuni 200 % ulatuses lõikes 1 eraldatud vastavatest summadest, lähtudes objektiivsetest ja mittediskrimineerivatest kriteeriumidest, tingimusel et sellest tulenevad maksed ei põhjusta turu- ega konkurentsimoonutusi ega ülemäärast hüvitamist.

8. Selleks et vältida ülemäärast hüvitamist, peaksid Kreeka ja Sloveenia käesoleva määruse alusel toetust andes võtma arvesse toetust, mida antakse muude riiklike või liidu toetusvahendite või erakavade alusel selleks, et reageerida asjaomasele majanduslikule kahjule.

Artikkel 2

1. Kreeka ja Sloveenia esitavad komisjonile artikli 1 alusel rakendatud meetmete kohta viivitamata ja hiljemalt 29. veebruariks 2024 järgmise teabe:

a) võetavate meetmete kirjeldus;

b) kriteeriumid, mille alusel määrati kindlaks toetuse andmise meetodid ja põhjendused toetuse jaotamiseks põllumajandustootjate vahel;

c) meetmete kavandatud mõju majandusliku kahju hüvitamisel põllumajandustootjatele;

d) meetmete soovitud mõju saavutamise kontrollimiseks võetavad meetmed;

e) konkurentsimoonutuste ja ülemäärase hüvitamise vältimiseks võetavad meetmed;

f) liidu kulutuste maksete prognoos kuude kaupa kuni 31. maini 2024;

g) artikli 1 lõike 7 kohaselt antava täiendava toetuse määr;

h) põllumajandustootjate toetuskõlblikkuse kontrollimiseks ja liidu finantshuvide kaitsmiseks võetud meetmed.

2. Hiljemalt 15. oktoobriks 2024 teatavad Kreeka ja Sloveenia komisjonile järgmist: makstud kogusummad meetme kohta (tuues vajaduse korral eraldi välja liidu toetuse ja täiendava riikliku toetuse), toetusesaajate arv ja liik ning meetme tõhususe hinnang.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 15. detsember 2023

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN